

บทที่ 4

วิเคราะห์อำนาจของกรมสอบสวนคดีพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์

สภาวะความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทยมูลค่ามหาศาลจากความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์อันมีผลต่อตลาดเงิน ตลาดทุนของประเทศไทยนั้น เป็นการจู่โจมประคายความคิดด้านการบริหารยุติธรรม ให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายเชิงรุกแทนการตั้งรับแต่เพียงอย่างเดียว มาตรการพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษส่งผลดีต่ออำนาจในการสอบสวนคดีก่อนฟ้องเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์เข้ามาสู่กระบวนการสืบสวนสอบสวนอย่างต่อเนื่อง จากการวิเคราะห์คำฟ้องและสำนวนคดีเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ของสำนักงาน อัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 1 บางคดีจะเห็นได้ถึงความสำเร็จของการสืบสวนสอบสวน อันเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยจะนำเสนอเพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมมาตรการพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยหวังผลสัมฤทธิ์ของมาตรการพิเศษนี้ อันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป

4.1 การดำเนินคดีในความผิดคดีปกครอง

จากสำนวนคดีสามารถสรุปประเด็นในการสั่งฟ้องของพนักงานอัยการได้ 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 จำเลยผู้มีอำนาจในการดำเนินงานของบริษัท ได้ร่วมกันจัดทำสัญญาเช่าถึงแก้อายุสัญญาโดยสัญญาไม่มีเจตนาให้มีผลผูกพันและปฏิบัติตามสัญญา เพื่อนำเงินจำนวนค่าเช่าตามที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าดังกล่าว มาลงบัญชีรับเป็นรายได้ของจำเลยอื่น ซึ่งความเป็นจริงมิได้มีการเช่าถึงแก้อายุ และไม่มีการจ่ายค่าเช่าถึงแก้อายุให้แก่กันแต่อย่างใด และภายหลังจำเลยได้กระทำหรือยินยอมให้ทางธนาคารเงินไตรมาสที่ 3 โดยนำยอดรายได้ของค่าเช่ามาบันทึกในงบการเงินไตรมาสที่ 3 และยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นเท็จไม่ถูกต้องไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อลวงให้บุคคลใดๆ เชื่อว่าจำเลยมีรายได้สูงมีกำไรในการประกอบธุรกิจ

ประเด็นที่ 2 จำเลยซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจในการดำเนินงานของบริษัท ได้ร่วมกันจัดทำหรือยินยอมจัดทำบัญชีแยกประเภทจำเลยอื่นและให้จำเลยอื่นกู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นข้อความเท็จ ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงกับความเป็นจริงและโดยการได้รับมอบหมายให้จัดการครอบครองทรัพย์สินของจำเลยอื่น กระทำการผิดหน้าที่ของตนโดยส่งจ่ายเช็คให้กับตนเองและได้มีการเรียกเก็บเงินตามเช็คเป็นการเบียดบังเอาเงินเป็นของตนโดยทุจริต

ประเด็นที่ 3 จำเลยเป็นกรรมการผู้มีอำนาจรับผิดชอบการดำเนินงานของบริษัท ได้จัดทำและยื่นแสดงงบการเงินประจำงวดปีของบริษัทจำเลยอื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์โดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

จากคำฟ้องคดีปณิกโดยพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 1 สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์ฟ้อง นายธีรรัช ชานนท์ จำเลยที่ 1 กับพวกรวม 22 คน ในข้อหาเป็นกรรมการของบริษัทจำกัด (มหาชน) ร่วมกันกระทำหรือยินยอมให้กระทำบัญชีหรือเอกสารของนิติบุคคล ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง หรือเป็นเท็จ เพื่อลวงบุคคลใดๆ เป็นกรรมการบริษัทจำกัด (มหาชน) กระทำผิดหน้าที่โดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของบริษัทฯ หรือเบียดบังเอาทรัพย์สินของบริษัทฯ เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยทุจริต กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น ร่วมกันกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่กรรมการของบริษัทจำกัด (มหาชน) กระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตรา 307, 308, 311, 312 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ไม่รายงานงบการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่ ก.ล.ต.ประกาศกำหนด

คดีนี้พนักงานอัยการยื่นฟ้องไปเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2548 เป็นเวลาภายหลังจากที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษได้ประกาศใช้แล้ว มาตรการต่างๆ ในการสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐานก่อนฟ้องจึงถูกนำมาบังคับใช้ เริ่มต้นจากสำนวนการสอบสวน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ทำสำนวน และได้ทำการตั้งที่ปรึกษาคดีพิเศษ ตามมาตรา 30 ที่ว่า

ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษคดีใดมีเหตุจำเป็นต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นพิเศษ อธิบดีอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นเป็นที่ปรึกษาคดีพิเศษ

ให้ที่ปรึกษาคดีพิเศษได้รับคำตอบแทนตามที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงยุติธรรม โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

จึงได้แต่งตั้ง 3 หน่วยงานร่วมสืบสวนสอบสวน ได้แก่ ก.ล.ต. ปปง. และธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังให้พนักงานอัยการเข้าร่วมการสอบสวนตามมาตรา 32

มาตรา 32 ในกรณีที่ กคพ. เห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามการกระทำความผิดคดีพิเศษ กคพ. จะให้ความเห็นชอบให้คดีพิเศษคดีหนึ่งใดหรือคดีประเภทใดต้องมีการปฏิบัติงานอัยการหรืออัยการทหารแล้วแต่กรณี มาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ มาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐาน ตั้งแต่ขั้นเริ่มการสอบสวนแล้วแต่กรณีก็ได้ เว้นแต่การสอบสวนคดีพิเศษที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 21วรรคหนึ่ง (1) (ค) หรือ (ง) ต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดีแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคพ. กำหนด โดยให้ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยราชการคดีพิเศษตามมาตรา 33

มาตรา 33 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รัฐมนตรีอาจเสนอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีคำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ในกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษนั้นได้

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ สำหรับการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ร่วมสอบสวนคดีนี้จึงประกอบด้วยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ อันได้แก่ ก.ล.ต. ปปง. ธนาคารแห่งประเทศไทย พนักงานอัยการ ซึ่ง ก.ล.ต. จะมีข้อมูลในการกล่าวโทษและพร้อมจะเพิ่มเติมได้ทุกเมื่อ หากไม่พอพ้อง ปปง. จะทำการตรวจสอบทรัพย์สินทางการเงินเกี่ยวกับการโอนเงินการฟอกเงิน ส่วน ธนาคารแห่งประเทศไทย จะดูสภาพการหมุนเวียนทางการเงินการปล่อยเงินออกไปอย่างไร และพนักงานอัยการ จะให้ความเห็นทางด้านกฎหมายที่จะพอฟ้องผู้ต้องหาได้

จากคำฟ้องคดีปิกนิก คณะทำงานคดีพิเศษต่างพึงพอใจ เพราะเนื่องจากในบางประเด็นทาง ก.ฉ.ต. ผู้กล่าวโทษไม่สามารถค้นพบได้เอง แต่จากการทำงานหลายฝ่ายร่วมกันเป็นทีม ทำให้ได้พยานหลักฐานเพิ่มจากเดิม และสามารถฟ้องประเด็นอื่นได้ด้วย นับเป็นความสำเร็จก้าวหนึ่งในมาตรการแสวงหาพยานหลักฐานอันเป็นการดำเนินคดีเบื้องต้นก่อนการฟ้อง อย่างไรก็ตามจากการสำนวนการสอบสวนพบว่า ทีมงานสอบสวนไม่ได้ใช้มาตรการพิเศษในเรื่องของการค้น การแฝงตัว แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าหากได้มีการดำเนินคดีตามมาตรการพิเศษอย่างเคร่งครัดในทุกขั้นตอนตามที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษได้ให้อำนาจไว้เป็นไปได้ว่า อาจได้พยานหลักฐานเพิ่มเติมขึ้นอีกก็เป็นได้ ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการสืบพยาน และยังไม่คำพิพากษาอันถึงที่สุด ผลของคำพิพากษาจึงไม่อาจมีใครคาดเดาได้ แต่ก็คงเป็นความหวังว่าศาลจะพิจารณาการกระทำความผิดไปในทิศทางเดียวกับทีมการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ อันประกอบไปด้วยผู้ทรงความรู้และความชำนาญทางสหวิชาชีพทั้งหลาย

4.2 การดำเนินคดีในความผิดคดีที่พีไอ

จากสำนวนคดีสามารถสรุปประเด็นในการสั่งฟ้องของพนักงานอัยการได้ดังนี้ คือ

ประเด็นที่ 1 จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท มหาชน จำกัด ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รับแต่งตั้งจากศาลล้มละลายกลางให้เป็นผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับ “เสนอขายหุ้นต่อประชาชนจำนวน 300,000,000 หุ้น และแสดงฐานะการเงินของบริษัทและผลการดำเนินงานของบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้อนุมัติและได้กำหนดวันเวลาที่หนังสือชี้ชวนดังกล่าว มีผลใช้บังคับ แต่จำเลยได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ก่อนวันที่แบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลอื่นนอกเหนือไปจากข้อมูลที่แสดงในร่างหนังสือชี้ชวนที่ได้ยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่า มูลค่าหุ้นที่เหมาะสมของบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) อยู่ที่ 89 บาทต่อหุ้นและฐานะการเงินของบริษัท โดยเฉพาะในส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงฐานะการเงินสูงกว่าในหนังสือชี้ชวนเป็นจำนวน 23,370 ล้านบาท ซึ่งไม่ตรงกับข้อมูลที่ได้แสดงในร่างหนังสือชี้ชวนและแบบแสดงรายการข้อมูลที่ได้อื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และมีข้อความให้เห็นชัดเจนว่า การเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวมิใช่เป็นหนังสือชี้ชวน โดยจำเลยมิได้

ทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนดตามประกาศสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.19/2544 เรื่อง การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ ก่อนวันที่แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ และร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับ

ประเด็นที่ 2 จำเลยที่ 2 ในฐานะเป็นกรรมการผู้มีอำนาจและรับผิดชอบในการดำเนิน กิจการของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ (หุ้นที่เสนอขายต่อประชาชน) และเป็นผู้มีส่วนได้เสียในหลักทรัพย์ (หุ้นของบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน)) ได้ เผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับ มูลค่าหุ้นของบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) โดยมีข้อความที่เป็นสาระสำคัญว่า “มูลค่าองค์กร ของบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) “TPIPL” มูลค่าอยู่ที่ 91,387 ล้านบาท และมีมูลค่าที่เหมาะสม ของหุ้นอยู่ที่ 89 บาทต่อหุ้น และฐานะการเงินของบริษัทโดยเฉพาะในส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงฐานะ การเงินสูงกว่า ในหนังสือชี้ชวนเกินกว่าความเป็นจริง” ซึ่งข่าวดังกล่าวอาจทำให้บุคคลอื่นเข้าใจว่า หลักทรัพย์ของบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) จะมีราคาสูงขึ้นกว่าราคาหุ้นของ บริษัท ทีพีโอ จำกัด (มหาชน) ที่ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในขณะนั้น โดยจะมีราคาสูงถึง 89 บาทต่อหุ้น และข้อเท็จจริงเรื่องราคาหุ้นจะมีราคาสูงขึ้นตามที่จำเลยที่ 2 แพร่ข่าวดังกล่าวก็ไม่ได้ เจ้งไว้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำเลยที่ 3 และ 4 ได้ร่วมกันสนับสนุนโดยการช่วยเหลือ ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ (หุ้น) ของบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) โดยการผ่านทางสื่อพิมพ์ หนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ตและสื่ออื่นๆ

คดีนี้ พนักงานอัยการยื่นฟ้องไปเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2549 พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เป็นผู้ทำสำนวน กระบวนการดำเนินคดีก่อนฟ้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ และได้ตั้งเจ้าหน้าที่คดีพิเศษตามมาตรา 32 และมาตรา 33 กล่าวคือ

มาตรา 32 ในกรณีที่ กคพ. เห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามการกระทำ ความผิดคดีพิเศษ กคพ. จะให้ความเห็นชอบให้คดีพิเศษคดีหนึ่งใดหรือคดีประเภทใดต้องมี พนักงานอัยการหรืออัยการทหารแล้วแต่กรณี มาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมา ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐาน ตั้งแต่ขั้นเริ่มการสอบสวนแล้วแต่กรณีก็ได้ เว้นแต่การสอบสวนคดีพิเศษที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) (ค) หรือ (ง) ต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดีแล้วแต่กรณี ทั้งนี้การสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคพ. กำหนด โดยให้ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยราชการ คดีพิเศษตามมาตรา 33

มาตรา 33 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รัฐมนตรีอาจเสนอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีคำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ในกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษนั้นได้

พนักงานอัยการได้ร่วมสอบสวนคดีนี้ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ โดยมี ก.ล.ด. ร้องทุกข์กล่าวโทษ

คดีนี้ศาลรับฟ้องและคดีอยู่ในระหว่างสืบพยาน ซึ่งก่อนพิจารณาสั่งฟ้องพนักงานอัยการได้สั่งสอบเพิ่มอีกหลายประเด็นหลังจากที่ได้เข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานคดีพิเศษแล้ว ด้วยเหตุผลที่ว่าจากการตรวจสอบการสอบสวนแล้ว พบว่าคดียังมีข้อบกพร่องอีกหลายประเด็น สมควรที่จะสั่งสอบเพิ่มประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

สั่งสอบเพิ่ม 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้รับข่าวทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากชั้นสอบสวนเดิม สอบสวนไม่ครบถ้วน โดยให้ตรวจสอบผู้ถือหุ้นทั้งหมด ในฐานะผู้รับข่าวและเป็นผู้เสียหายโดยตรง

2. กลุ่มสื่อ

ชั้นสอบสวนไม่ได้มีการสอบสวนมาเลย จึงสั่งสอบสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องว่าได้มีการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมูลคำหุ้่นมาจากผู้ใด

3. กลุ่มผู้ได้รับประโยชน์

สั่งสอบเพิ่มบริษัทที่ปรึกษา ผู้โฆษณา และบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้ต้องหา

4. สั่งสอบประเด็นที่ผู้ต้องหาร้องขอความเป็นธรรม

นอกจากนี้ยังสั่งให้แปลเอกสาร ซึ่งใช้เป็นพยานหลักฐานจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย โดยหน่วยงานที่เป็นกลางและเชื่อถือได้

เนื่องจากคดีนี้ พนักงานอัยการผู้ร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นคณะบุคคลกันกับพนักงานอัยการที่สั่งสอบเพิ่ม เพราะการโยกย้ายไปประจำการตามที่แตกต่างกัน ทำให้การพิจารณาคดีไม่ต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องมีการสั่งสอบเพิ่ม เพราะความต้องการข้อมูลพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาสั่งคดีไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวทางการปฏิบัติงานของแต่ละท่าน

4.3 การดำเนินคดีในความผิดคดีเอ็นพาร์ค

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ส่งสำนวนคดีอาญา ส.1 เลขรับที่ 7/2548 ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 1 คดี นายทศพงศ์ จารุทวี กับพวกรวม 5 คน ผู้ต้องหา ฐานเป็นกรรมการของบริษัทจำกัด (มหาชน) ร่วมกันกระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น และร่วมกันกับกรรมการของบริษัทจำกัด (มหาชน) กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น ร่วมกันกระทำความผิดประการใดๆ กระทำผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 311, 313 พร้อมความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาที่ 1 ผู้ต้องหาที่ 2 และผู้ต้องหาที่ 3 ไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาชี้ขาด

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว กรณีมีความเห็นแย้งผู้ต้องหาที่ 1 ซึ่งเป็นกรรมการของบริษัท แนเชอร์ลพาร์ค จำกัด (มหาชน) ในข้อหาพร้อมกับบริษัท ดี ซี เอช จำกัด ผู้ต้องหาที่ 4 และผู้ต้องหาที่ 5 ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของผู้ต้องหาที่ 4 และในฐานะส่วนตัว กระทำความผิดฐานเป็นกรรมการของบริษัทมหาชนร่วมกระทำการ ไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น เห็นว่า อำนาจหรือสิทธิการขายทรัพย์สินของบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บปส.) ไม่ใช่ของผู้ต้องหาที่ 1 หากการขายทรัพย์สินไม่ได้ราคาตามความเหมาะสมเป็นเรื่องของการตัดสินใจที่ไม่รอบคอบแล้ว ส่วนที่ขาดประโยชน์ตกอยู่กับบปส. ไม่ใช่บริษัท แนเชอร์ลพาร์ค จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้ต้องหาที่ 1 หรือบริษัท แนเชอร์ลพาร์ค จำกัด (มหาชน) ไม่ได้อยู่ในฐานะของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ถูกยึดตามคำพิพากษาในอันที่จะใช้สิทธิในการคัดค้านการขายนั้นได้ และ ณ เวลานั้น บริษัท แนเชอร์ลพาร์ค จำกัด (มหาชน) มีหนี้สินเกินทรัพย์สิน มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่มีเงินและไม่อยู่ในฐานะที่จะซื้อทรัพย์สินคืนได้ หรือแม้ในอนาคตก็ไม่มีผู้ใดหรือสถาบันใดรับรองได้ว่าบริษัทจะซื้อทรัพย์สินคืนได้ และไม่อาจกำหนดเวลาที่สามารถซื้อคืนได้ด้วย ดังนั้น เมื่อไม่มีพยานหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าผู้ต้องหาที่ 1 ได้ส่วนแบ่งหรือได้รับผลประโยชน์ในการขายทรัพย์สินครั้งนี้ไม่ว่าจากฝ่ายใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถ้าฟังการคาดคะเนว่าการไม่ใช้สิทธิทำสัญญาซื้อทรัพย์สินคืนและทรัพย์สินนั้นจะมีราคาสูงขึ้นในอนาคตไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ต้องหาที่ 1 พยายามแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ทำให้บริษัทเสียหาย พยานหลักฐานไม่พอพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาที่ 1

ส่วนกรณีมีความเห็นแย้งผู้ต้องหาที่ 1 ผู้ต้องหาที่ 2 และผู้ต้องหาที่ 3 ในข้อหาร่วมกันกับผู้ต้องหาที่ 4 และผู้ต้องหาที่ 5 ในฐานะเป็นกรรมการของบริษัทมหาชน กระทำการ ไม่กระทำการ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้นและร่วมกันกระทำความผิดประการใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่กรรมการบริษัทมหาชนกระทำความผิด เห็นว่า การขายหุ้นให้แก่ผู้ต้องหาที่ 4 เป็นเงิน 1 ล้านบาท เป็นไปโดยมติที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ไม่ใช่การกระทำของผู้ต้องหาที่ 1 ผู้ต้องหาที่ 2 และผู้ต้องหาที่ 3 ซึ่งการขายหุ้นดังกล่าว บริษัท แนนเชอร์ลพาร์ก จำกัด (มหาชน) ได้รับประโยชน์ เพราะไม่ต้องรับภาระต่อผลขาดทุนทางบัญชีตามสัดส่วนของหุ้นที่มีอยู่ก่อนขาย การที่ผู้ต้องหาที่ 1 ผู้ต้องหาที่ 2 และผู้ต้องหาที่ 3 ไม่นำเรื่องการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับบปส. แจ้งให้ที่ประชุมนั้น เนื่องจากในขณะนั้นยังไม่มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ แม้จะนำเอาสาระการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้แจ้งแก่ที่ประชุม มติที่ประชุมจะยังคงเป็นเช่นเดิมหรือเปลี่ยนไป ไม่มีผู้ใดยืนยันได้ การที่บริษัท แนนเชอร์ลพาร์ก จำกัด (มหาชน) ถูกเจ้าหน้าที่ยื่นฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายก็ดี เจ้าหน้าที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ก็ดี ไม่ได้เกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ต้องหาที่ 1 ผู้ต้องหาที่ 2 และผู้ต้องหาที่ 3 การกระทำของผู้ต้องหาที่ 1 ผู้ต้องหาที่ 2 และผู้ต้องหาที่ 3 ไม่มีเจตนาก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทแต่ประการใด พยานหลักฐานไม่พอพ้อง

จึงชี้ขาดไม่ฟ้องนายทศพงศ์ จารุทวี ผู้ต้องหาที่ 1 ทุกกรณีที่ถูกกล่าวหา ฐานเป็นกรรมการบริษัท แนนเชอร์ลพาร์ก จำกัด (มหาชน) ร่วมกันกระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 311, 313 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2526 มาตรา 4 และชี้ขาดไม่ฟ้องนายธารกานต์ พรตปกรณ์ ผู้ต้องหาที่ 2 และนายสุวรรณ ถนอมบุรณ์เจริญ ผู้ต้องหาที่ 3 ฐานเป็นกรรมการบริษัท แนนเชอร์ลพาร์ก จำกัด (มหาชน) ร่วมกันกระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลนั้น ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 311, 313 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2526 มาตรา 4 ทั้งนี้ได้แจ้งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษทราบคำชี้ขาดความเห็นแย้งแล้ว

คดีนี้ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ทำสำนวน และพนักงานอัยการได้เข้าร่วมรับฟัง พยานหลักฐานด้วยตามมาตรา 32 และมาตรา 33

มาตรา 32 ในกรณีที่ กคพ. เห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามการกระทำ ความผิดคดีพิเศษ กคพ. จะให้ความเห็นชอบให้คดีพิเศษคดีหนึ่งใดหรือคดีประเภทใดต้องมี พนักงานอัยการหรืออัยการทหารแล้วแต่กรณี มาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมา ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบพยานหลักฐาน ตั้งแต่ชั้นเริ่มการสอบสวนแล้วแต่กรณีก็ได้ เว้นแต่การสอบสวนคดีพิเศษที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) (ค) หรือ (ง) ต้องมีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารมาสอบสวนร่วมกับ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดีแล้วแต่กรณี ทั้งนี้การสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคพ. กำหนด โดยให้ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ช่วยราชการ คดีพิเศษตามมาตรา 33

มาตรา 33 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวน คดีพิเศษเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ รัฐมนตรีอาจเสนอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมี คำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นมา ปฏิบัติหน้าที่ในกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อช่วยเหลือในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษนั้นได้

ตามทางพิจารณาคดี พนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีความเห็นต่างกัน ถึง 3 เรื่อง แต่การสรุปสำนวนเพื่อเสนออัยการนั้นเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ การสั่ง ไม่ฟ้องคดีเอ็นพาร์คนี้ไม่เกี่ยวกับความเห็นที่แตกต่างกัน แต่เป็นเพราะพยานหลักฐานไม่พอฟังได้ว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ผู้ต้องหาจึงไม่มีความผิด มิใช่กรณีไม่มีพยานหลักฐาน มายืนยันถึงการกระทำความผิดแต่อย่างใด

แต่จากการพิจารณาแนวทางการสอบสวน เห็นว่า คดีนี้ไม่ได้มีการนำมาตรการพิเศษ ว่าด้วยการแฝงตัว การค้น การดักฟังโทรศัพท์ มาใช้ประกอบการสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐาน แต่อย่างใด จึงยังเป็นที่สงสัยว่าหากได้มีการนำมาตรการพิเศษเหล่านี้มาใช้อย่างเคร่งครัดแล้ว เป็นไปได้หรือไม่ว่า อาจทำให้ได้พยานหลักฐานเพิ่มเติม และสามารถบ่งชี้ได้ว่าผู้ต้องหาเป็น ผู้กระทำความผิด

4.4 การดำเนินคดีในความผิดคดีบริษัท เอนรอน

กรณีศึกษาของ บริษัท เอนรอน (Enron)

- (1) ความเป็นมาของบริษัท
- (2) การกระทำความผิด
- (3) การลงโทษ

ความเป็นมาของบริษัท

บริษัท เอนรอน (ENRON) ถือกำเนิดเมื่อปี 2529 จากการรวมตัวกันของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจจำหน่ายก๊าซตามท่อ 2 บริษัท คือ ฮิวสตัน เนเชอรัล แกส และอินเตอร์นอร์ธ เอนรอนใช้เวลาเพียงไม่ถึง 5 ปี พุ่งงัดขึ้นมาเป็นยักษ์ใหญ่และเป็นบริษัทเอกชนด้านพลังงานที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐอเมริกา โดยใหญ่เป็นอันดับ 7 เมื่อวัดขนาดของรายได้เปรียบเทียบกับบริษัทธุรกิจที่มีทั้งหมด แต่บริษัทเอนรอนใช้เวลาเพียง 6 สัปดาห์ ทำลายตัวเองจากบริษัทที่มีมูลค่าหลายพันล้าน กลายเป็นบริษัทล้มละลายที่ต้องอาศัยกฎหมายล้มละลายของสหรัฐอเมริกา พิทักษ์ทรัพย์สินของตนเอง เอนรอนได้ประกอบกิจการโดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางซื้อกระแสไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติจากผู้ผลิต แล้วนำมาขายให้กับผู้ใช้ในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม จนตลาดหลักทรัพย์วอลล์สตรีตของสหรัฐอเมริกายกย่องเอนรอนให้เป็นบริษัทที่มีนวัตกรรมทางเทคโนโลยี และต่อมาได้มีการปรับตัวครั้งสำคัญโดยมีการเปิดเอนรอนออนไลน์ สร้างระบบขายส่งพลังงานผ่านอินเทอร์เน็ต เมื่อปี 2543-2544 จนประสบความสำเร็จอย่างใหญ่หลวง ใช้เวลาไม่ถึงปีให้หลัง หุ้นของเอนรอนขยับขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์อยู่ที่ 90.56 ดอลลาร์ต่อหุ้น

การกระทำความผิด

เมื่อบริษัท เอนรอน (Enron) ได้กลายเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ด้านพลังงาน มีพนักงานกว่า 20,000 คน และมีกิจการอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก กว่า 40 ประเทศ เป็นบริษัทยักษ์ใหญ่อันดับ 7 ใน U.S.A. เป็นบริษัทที่ได้รับรางวัล "บริษัทที่มีนวัตกรรมที่ดีที่สุดในสหรัฐอเมริกา" จากนิตยสาร Fortune ติดต่อกันมาถึง 6 ปี บริษัทได้สร้างภาพการเป็นพลเมืองดีของสังคม และมีนโยบายต่อต้านการโกงกินและการคิดสินบน เป็นเวลาหลายปีที่ Enron ได้สร้างภาพให้ตัวเองเป็นบริษัทที่มีกำไรสูงและเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งหมดเป็นภาพลวงตาทั้งสิ้น หลอกหลอนนักวิเคราะห์ทั้งประเทศ ซึ่งเป็นผลให้ผู้ใกล้ชิดจะสูงอายุนั่งหลายหลงเชื่อและได้ซื้อสัญญาที่จะให้ผลตอบแทน เมื่อตนเองอย่างเข้าสู่วัยชรา แต่เมื่อแท้บริษัทได้ปิดกิจการก่อหนี้มูลค่ามหาศาลซึ่งไม่ได้ลงบัญชีของบริษัท ยิ่งกว่านั้นผู้ตรวจสอบบัญชี Arthur Anderson ยังเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำลายเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการลงบัญชี

ของ Enron ยิ่งสาวลึกไปกว่านั้น ก็พบความไม่ชอบมาพากลของบริษัทมากยิ่งขึ้น บรรดานักลงทุน และเจ้าหน้าที่ที่ไม่ไหว ต้องบังคับให้เอ็นรอนร้องขอให้ศาลประกาศภาวะล้มละลาย เมื่อเดือนธันวาคม 2544 กรณีนี้อาจยังพัวพันการเมืองด้วย เพราะบริษัทมีสายสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับทำเนียบขาว โดยเป็นผู้สนับสนุนการเลือกตั้งในปี 2543 Bush เองก็เป็นเพื่อนสนิทของ Kenneth Ray ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ Enron แต่ได้พยายามตีตนออกห่าง

ระหว่างขยายตัวไม่หยุดยั้ง การดำเนินธุรกิจแบบไม่โปร่งใสและการอาศัยโครงสร้าง คู่ค้าที่สลับซับซ้อนได้มีการกันหนี้สินจำนวน 500 ล้านดอลลาร์ ออกจากบัญชีงบดุลของบริษัท ในขณะที่เดียวกันก็ตกแต่งบัญชีปกปิดปัญหาทางการเงินของบริษัทไว้อย่างแนบเนียน เพื่อให้เอ็นรอน สามารถได้รับเงินสดหมุนเวียนและมีสินเชื่อให้ดำเนินธุรกิจของตนอย่างต่อเนื่องได้ ก็เริ่มส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ระดับสูงของเอ็นรอนเปิดเผยว่า บริษัทตกแต่งผลกำไรของตนเอง สูงเกินจริงไปมากกว่า 580 ล้านดอลลาร์มาตั้งแต่ปี 2540 เมื่อข้อเท็จจริงเริ่มทำให้ธุรกิจดำเนินไป ยากลำบากมากขึ้น เอ็นรอนก็ตัดสินใจเปิดเผยออกมาเมื่อปลายปี 2544 ว่ากำลังประสบภาวะขาดทุน มหาศาลผลประกอบ การไตรมาส 3 ของปี 2544 ของบริษัทขาดทุนถึง 638 ล้านดอลลาร์ พร้อมกัน นั้นก็ประกาศลดมูลค่าหุ้นของผู้ถือหุ้นรวมเป็นมูลค่า 1,200 ล้านดอลลาร์ นำมาใช้หนี้ให้กับบริษัท คู่ค้าที่ถึงกำหนดชำระ การประกาศผลขาดทุนและลดมูลค่าหุ้น ส่งผลกระทบต่อบริษัทอย่างรุนแรง เพราะถูกเคลือบแคลงทั้งในแง่ความโปร่งใสของการดำเนินธุรกิจและสถานะทางการเงิน จนกระทั่ง คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์วอลล์สตรีต (กลต.) ประกาศให้มีการสอบสวนกรณีนี้ จึงนับเป็น จุดเริ่มต้นของ 6 สัปดาห์แห่งหายนะของเอ็นรอน เพราะนักลงทุนเริ่มทิ้งหุ้น คู่ค้าเริ่มหนี 'ไคเนย์' คู่แข่งที่เล็กกว่าที่กำลังเจรจาจะเข้าเทกโอเวอร์ ผละหนือออกไปต่างๆ ที่กำลังจะตกลงกันได้ 2 ธันวาคม 2544 อวสานของเอ็นรอนก็มาถึงเพราะจนแต้ม วันนั้นเอ็นรอนประกาศพักชำระหนี้ แล้วยื่นคำร้อง ต่อศาลขอเป็นบริษัทล้มละลาย ขออำนาจศาลพิทักษ์ทรัพย์สินเพื่อจำหน่ายหารายได้มาชำระหนี้ คืนหุ้นที่เคยสูงถึง 80-90 ดอลลาร์ ลดฮวบเหลือเพียง .70 ดอลลาร์ต่อหุ้น ผู้ถือหุ้นเจ็บปวด พนักงาน ของบริษัทที่ถือเงินสะสมเป็นหุ้นน้ำดาวรุ่งเงินสะสมทั้งชีวิตหายวับไปกับตา หลังจากนั้นยูบีเอส วอร์เบิร์ก กลายเป็นผู้ซื้อกิจการส่วนใหญ่ของเอ็นรอนไปด้วยมูลค่าที่ยังไม่เป็นที่เปิดเผย ส่วนที่ยูบีเอส ธนาคารใหญ่ที่สุดของสวิตเซอร์แลนด์ซื้อไปคือส่วนที่เป็นการค้าส่งผ่านอินเทอร์เน็ต นวัตกรรมใหม่ ของเอ็นรอนซึ่งถือว่ามีค่ามากที่สุดในทุกๆ ส่วนที่เอ็นรอนหลงเหลืออยู่ในขณะนี้ 6.1 ล้านดอลลาร์

เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2545 คณะกรรมการสอบสวนของวุฒิสภาสหรัฐ กรณีบริษัท เอ็นรอน ล้มละลายเมื่อสิ้นปี 2544 ได้เปิดเผยรายชื่อสถาบันการเงินรายใหญ่ ที่ช่วยชุกช่อนภาระ ขาดทุนของบริษัทเอ็นรอนให้กับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทนี้ ว่าในช่วงปี 1992-2001 บริษัทได้รับความช่วยเหลือทางการเงินก้อนใหญ่ ถึง 8,500 ล้านดอลลาร์ จากบริษัทซีทีกรุ๊ป และ บริษัท เจ.พี.

มอร์แกนเชสแอนด์โค ขณะที่บริษัทเครดิตสวิสกรุ๊ป ธนาคารบาร์เคลย์ บริษัทเฟิร์สตีบอสตัน ไฟแนนเชียล ธนาคารรอยัลแบงก์แห่งสกอตแลนด์ และธนาคารโดมิเนียนในนครโตรอนโต ประเทศแคนาดา ให้ความช่วยเหลือประมาณรายละ 1,000 ล้านดอลลาร์ ในรูปของการชำระค่าสินค้า ล่วงหน้า โดยบริษัทเอ็นรอนยอมจ่ายค่าธรรมเนียมและให้ในอัตราที่สูงลิ่ว เพื่อปกปิดภาระหนี้และ ทุนดำเนินการของบริษัท ซึ่งในปี 2000 นั้น น่าจะสูงกว่าในบัญชีงบดุลถึง 40 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ทุน ดำเนินการลดต่ำลง 50 เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตามทางค่านิยมของบริษัทสถาบันการเงินที่ถูกระบุ ได้ปฏิเสธคำวินิจฉัยดังกล่าว

การตัดสินใจโทษ

ภายหลังแฟสโตว์ ผู้บริหารของเอ็นรอน ยอมรับสารภาพแลกโทษเบาจำคุก 10 ปี ศาลได้มีการตัดสินความผิดของนายแอนดรูว์ แฟสโตว์ อดีตผู้บริหารด้านการเงินของบริษัท เอ็นรอน บริษัทค้าน้ำมันรายใหญ่ของสหรัฐที่ล้มละลายไปเมื่อปี พ.ศ. 2544 และนางลิ แฟสโตว์ ภรรยา ทั้งคู่ ได้ตกลงยอมรับสารภาพว่ากระทำผิดจริงตามข้อกล่าวหาเพื่อแลกกับการลดหย่อนผ่อนโทษ โดย นายแฟสโตว์ได้ยอมรับสารภาพว่ากระทำผิดจริง ตามข้อกล่าวหาบางส่วนจากจำนวนข้อกล่าวหา ทั้งหมด 98 ข้อ เพื่อแลกกับโทษจำคุก 10 ปี ซึ่งหากเขาถูกตัดสินว่ากระทำผิดจริงตามข้อกล่าวหา โดยไม่รับสารภาพ โทษที่จะได้รับ คือ การจำคุกตลอดชีวิต ส่วนนางลิ แฟสโตว์นั้น ก่อนหน้านี้ ได้ตกลงที่จะยอมรับสารภาพผิดในข้อหาโกงภาษีซึ่งเป็น 1 ใน 6 ข้อหาที่นางแฟสโตว์ถูกฟ้อง โดย แลกกับโทษจำคุก 5 เดือน แต่ทว่าผู้พิพากษาเดวิด ฮัทธเนอร์ ซึ่งรับผิดชอบดูแลคดีของเธอได้ยกเลิก ข้อตกลงดังกล่าว โดยอ้างว่าต้องการเพิ่มโทษให้รุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งหากนางแฟสโตว์ถูกตัดสินว่า ผิดทุกข้อกล่าวหา ก็จะได้รับโทษจำคุกนานถึง 37 ปี อย่างไรก็ตาม อัยการเปิดเผยว่าข้อต่อรองของ นายแอนดรูว์ แฟสโตว์ จะประสบผลสำเร็จหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับข้อต่อรองของ นางลิ แฟสโตว์ ที่ต้องได้รับการอนุมัติจากท่านผู้พิพากษาฮัทธเนอร์ ซึ่งหากข้อต่อรองไม่ประสบความสำเร็จ นางลิ แฟสโตว์ จะต้องถูกพิจารณาคดี 2547 ขณะที่นายแฟสโตว์จะถูกพิจารณาคดี 2547 ทั้งนี้คำสารภาพ ของทั้งคู่จะเป็นประโยชน์ต่ออัยการในการดำเนินคดีฟ้องร้องอดีตผู้บริหารเอ็นรอนที่ต้องสงสัยว่า จะมีส่วนพัวพันเกี่ยวกับการฉ้อฉลทางการเงินทำให้บริษัทล้มละลาย ซึ่งขณะนี้ก็มีผู้บริหารอีกสองคน ที่ยังไม่ถูกฟ้องคือนายเคน เลย์ อดีตประธานบริษัท และนายเจฟฟี่ สกิลลิง อดีต ซีอีโอของเอ็นรอน โดยที่ทั้งคู่ยังยืนยันว่าตนเองบริสุทธิ์ ต่อมานายเลย์และนายเจฟฟรี่ สกิลลิง อดีตผู้บริหารของบริษัท เอ็นรอนคอร์ปได้ถูกศาลสหรัฐตัดสินว่ามีความผิดฐานแจ้งข้อมูลเท็จเรื่องปัญหาทางการเงินของ บริษัทจนเป็นเหตุให้บริษัทเอ็นรอนซึ่งเป็นบริษัทพลังงานรายใหญ่อันดับโลกต้องล้มละลายในปี 2544 คดีดังกล่าวถือเป็นคดีฉ้อโกงทางธุรกิจครั้งใหญ่ที่สุดของสหรัฐ หลังจากศาลได้ตัดสินว่านายเลย์

มีความผิดจากการฉ้อโกง 6 ข้อหา กระทำการสมรู้ร่วมคิดกับนายสกลสิงห์ กระทำการฉ้อโกงซื้อขาย โดยใช้ข้อมูลวงใน แจ้งข้อมูลเท็จกับนักลงทุนและพนักงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของบริษัท ต่อมานายเลย์ได้ใช้วงเงิน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐประกันตัวเองชั่วคราวจนถึงเดือนตุลาคมปีนี้ ซึ่งเขา อาจจะต้องถูกจำคุกนานถึง 45 ปี อย่างไรก็ตาม นายเลย์ปฏิเสธข้อกล่าวหาและยืนยันความบริสุทธิ์ ของตนเอง และกล่าวว่า บริษัทเอ็นรอนล้มละลายเพราะนักลงทุนขาดความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นผลมาจากการที่นายแอนดรูว์ ฟาสโตว์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน ยักยอกเงินของบริษัทมูลค่า หลายล้านดอลลาร์ นายเลย์เป็นผู้ผลักดันบริษัทเอ็นรอนขึ้นจากกิจการท่องเที่ยวธรรมชาติซึ่งก่อตั้งขึ้น ในปี 2529 สู่วิษัทพลังงานและคำพลังงานขนาดใหญ่จนติดอันดับ 7 ของนิตยสารฟอร์จูน ด้วยรายได้ 1.01 แสนล้านดอลลาร์ต่อปี นายเลย์คร่ำหวอดอยู่ในโลกธุรกิจและมีความสัมพันธ์กับบุคคล